

Megbocsátasz-e?

Időpont: 1952. december 11. Advent 2. vasárnapját követő csütörtök este

Helyszín: Győr - Öregtemplom

Alapige: Lukács 17,3-4

„Őrizzétek meg magatokat; ha pedig a te atyádfia vétkezik ellened, dorgáld meg őt, és ha megtér, bocsáss meg neki!

És ha egy napon hétszer vétkezik ellened, és egy napon hétszer tehozzád tér, mondván: Megbántam; megbocsáss neki!”

Ezek az adventi esti istentiszteleteken a gyónás kérdéseit vesszük sorba. Ezen a mai estén a gyónás kérdései közül a negyedik kérdéstről lesz szó, amely így hangzik: Megbocsátotok-e szívetek szerint azoknak, akik ellenetek vétettek? Erre a kérdésre az egyház előírása szerint azt a választ kell adni: Megbocsátok.

Mondani könnyű, megbocsátani nagyon nehéz. Nehézzé teszi a megbocsátást egy sereg olyan tényező, amely bennünk emberekben van és nehézzé azok a tényezők, melyek rajtunk kívül vannak.

1. Nehézzé teszi a megbocsátást az önérzet. A keresztyén embernek is van önérzete. ApCsel 16,36-39. versek elmondják, hogy Pál és Silász megvirradnak a börtönben. Másnap a bírák megüzenik Pálnak, hogy szabadon mehetnek, de Pál és Silász nem hajlandók így eltávozni a börtönből. Visszaüzennek a tömlöctartóval, ha római polgár létükre nyilvánosan megvesszőzték őket, ám akkor most jöjjenek a bírák és kísérik ki őket a börtönből. Amit a bírák meg is tettek. A Pál önérzete.

2. A megbocsátást nehézzé teszi az igazságérzetünk. Ez már kevésbé keresztyén vonás bennünk, mint az önérzet. Mert az ó-ember a jogra és nem a kegyelemre helyezkedik. Mi mindig jogainkat firtatjuk, mikor igazságról beszélünk és nem a kegyelemre tekintünk.

3. Nehézzé teszi a megbocsátást a pedagógia is. Az a tapasztalatunk magunkkal és másokkal kapcsolatban is, hogy a kegyelem nem jó pedagógus. Az írás is azt mondja: *„Ha kegyelmet nyer a gonosz, nem tanul igazságot, az igaz földön is hamisságot cselekszik és nem nézi az Úr méltóságát.”* (Ézsaiás 26,10). Tehát az a tapasztalat, ha a gonosz büntetése elmarad, mikor megbocsát az embernek az Isten, akkor elveszik számára a bűn komolysága, amellyel pedig a bűnre nézni kellene.

Vannak azután tényezők, melyek rajtunk kívül, a másik emberben vannak, aki az előbb említett pedagógia folytán ismételten vétkezik ellenünk. És minél gyakrabban vétkezik, annál nehezebb megbocsátani. Ezek miatt a nehézségek miatt az ember feltételeket szokott szabni a bűnbocsánat elé.

Az egyik feltétel: Kövess meg!

„És ha egy napon hétszer vétkezik ellened, és egy napon hétszer tehozzád tér, mondván: Megbántam; megbocsáss neki!” Az Igének ez a verse igazi alapot is látszik adni ennek a feltételnek. Vigyázni kell azonban nekünk Isten Igéjével, hogy Isten Igéjében ne a magunk elgondolásának igazolását keressük, mert erre is áll az: „Aki keres, talál”, – hanem komolyan

figyeljünk, mit akar Isten mondani. Engedjük, hogy Isten Szent Lelke vetítse rá az égi fényt, hogy világosan meglássuk, mi az Isten gondolata és felelete. És mihelyt a Lélek ezzel közeledik az Ige felé, meglátja, hogy a 4. versben nem a sértő kötelességéről és a sértett jogáról van szó, hanem a sértett kötelességéről. Nem azt kell belőle kiolvasni, hogy az a parancs a sértő félnek: mondd nekem, hogy megbántad cselekedetedet és meg fogok bocsátani. Nem! A megsértett emberhez szól az Ige arról, hogy a sértett megbocsátási kötelezettsége határtalan. Tehát bocsáss meg határtalanul!

Máté a 18,21. versben mondja el, hogyan kerül ez a kérdés Jézus elé. Azt mondja: „*Ekkor hozzámenvén Péter, monda: Uram, hányszor lehet az én atyámfiaának ellenem vétkezni, és néki megbocsátanom? még hétszer is?*” És az Úr azt feleli: „*...még hetvenhétszer is*”, – és utána azonnal jön az adós szolga példázata. Péter, a megsértett ember azt gondolja, a hatszori megbocsátás után fel van mentve a hetedik, a további megbocsátás kötelezettsége alól. Jézus nem helyeselte felfogását és azért mondott egy nagy számot, mert a megsértett ember bocsánatadása határtalan. És itt nem arról van szó, hogy idők folyamán vétkezik felebarátja ellene, hanem ha egy nap vétkezik a sértő, akkor is meg kell hétszer is bocsátani. Ismétlem: Ezen Ige szerint, határtalan megbocsátási kötelezettsége van a sértettnek.

És ha nem kéri a bocsánatot? Ha nem jön el, hogy megkövessen, akkor?... Erre az esetre a harmadik vers vonatkozik: Eredj el te hozzá és „*dorgáld meg őt, és ha megtér, bocsáss meg neki!*” Itt megint az az eset állhat elő, hogy aki úgy gondolkodik, mint azt az előbb mondtam, az megint csak a maga igazságát keresi és nem az Ige felülről való üzenetét. Ez esetben a bocsánat feltétele: Fogadja el a dorgálást tőlem, akkor megbocsátok neki. Jól van, hát ne jöjjön el hozzám megkövetni, – mondjuk – én megyek el hozzá és megdorgálom és ha elfogadja tőlem, kész a bocsánat!

Megint egy Igét kell hozzáolvasnom és ezt az eljárást Máté 18,15-17 részletesen szabályozza, amit Lukács ott csak röviden mond el. „*Ha pedig a te atyádfia vétkezik ellened, menj el és dorgáld meg őt négy szem között: ha hallgat rád, megnyerted a te atyádfiát; Ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egyet vagy kettőt, hogy két vagy három tanú vallomásával erősíttessék minden szó. Ha azokra nem hallgat, mondd meg a gyülekezetnek; ha a gyülekezetre sem hallgat, legyen előtted olyan, mint a pogány és a vámszedő.*”

Nyilvánvaló dolog, hogy itt a keresztyén gyülekezeti fegyelem alkalmazásáról van szó. Tehát az a két fél, aki békétlen viszonyban van egymással, két keresztyén testvér, a keresztyén gyülekezet két tagja. Nem e világ két embere ez, hanem két Istenben hívő, Jézus Krisztus által megváltott ember kerül szembe egymással. Az élő keresztyén gyülekezetben pedig nem szabad a gonoszt csak úgy egyszerűen megtűrni, hogy magasan burjánozzon fel a gaz. Ott gyülekezeti fegyelmet kell gyakorolni. Ezt írja elő Máté 18,15-17. Csak vigyázz! Nincs jogom ezt az Igét a világ gyermekeivel kapcsolatban alkalmazni. Mert amit elvárhatok egy keresztyén testvértől, azt nincs jogom elvárni e világ gyermekétől. De vigyázzunk arra is, mire ad jogot keresztyén testvéremmel kapcsolatban is. Nem ad jogot keresztyén testvéremmel szemben sem fejmosásra, sem kiveszekedésre, hogy na, – most jól megmondtam neki! Csak arra ad jogot, hogy vedd segítségül keresztyén testvéreidet, az előljárást, de nem azért, hogy neked legyen igazad, hanem csak azért, hogy megnyerd a te atyádfiát.

Nem látod testvérem, hogy ez az Ige minket nem abban az irányban akar megnyugtatni, hogy előzményeket szabhatunk a bűnbocsánatnak, hanem abba az irányba akar elindítani, hogy megbocsássunk, újra és újra megbocsássunk felebarátunknak.

De mi lesz akkor, ha a harmadik eset áll elő? Mi a kötelességem akkor, ha az, aki megbántott engem sem meg nem követ, sem az intést nem hajlandó elfogadni?

Akkor mutass neki jó példát!

Erre az esetre Máté 5,23-24 vonatkozik. „*Azért, ha a te ajándékokat az oltárra viszed és ott megemlékezel arról, hogy a te atyádfiának valami panasza van ellened: Hagyd ott az oltár előtt a te ajándékokat, és menj el, előbb békéld meg a te atyádfiával, és azután eljövén, vidd fel a te ajándékokat.*” Tehát eredj el te és békéld meg te vele, mert biztosan van valami neheztelése ellened s azért nem tud ő rálépni a bocsánatkérés útjára. Ezért nem tudja elfogadni a Szent Léleknek, sem a testvéreknek intését és figyelmeztetését. Eredj el és békéld meg te vele. Figyelj testvérem! Eredj el... de ne az igazságot keresd, hanem a békességet. Mert az igazság kereséséből csak veszekedés lesz és nem békesség.

Akkor jöhet a következő kérdés: És ha mégsem békül? Akkor mit cselekedjem?

Akkor is mutasd meg a te lelkiletedet a téged bántó szeretetében!

Róma 12,20-21-ben erről beszél Pál és ő nem csupán keresztyén és keresztyén között előálló nehézségekre gondolva mondja ezt: „*Azért, ha éhezik a te ellenséged, adj ennie; ha szomjuhozik, adj innia; mert ha ezt műveled, eleven szemet gyűjtesz az ő fejére. Ne győztettsél meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzd meg.*” Tehát gyűjts eleven szemet fejére – mondja Pál. Mert az igazi bűnbocsánat nem negatívum, hanem pozitívum, olyan, mint az Isten bűnbocsánata. Ő sem emlegeti a bűnt. „*Háta mögé veti*” (Ézs 38,17), – egy másik Ige azt mondja: „*a tenger mélyére veti.*” (Mik 7,19). „*emlékezés róla többé nem leszen*” (Ez 18,22). Isten bűnbocsánata olyan, amely meg nem történté teszi azt, ami megtörtént. Úgy viselkedik Isten a kegyelmet nyert emberrel, mintha sohasem bántotta volna meg semmivel.

Ezt cselekedd meg testvérem, mert lehet, annak, aki téged megbántott, földi nyomorúsága olyan nagy, hogy nem tudja a benne levő ellenmondást legyőzni. Ne várj hát vele, eredj el, adj néki enni és inni, és ezzel fogod az égő parazsat fejére gyűjteni, amely kibíratatlanná fogja tenni számára is azt a viszonyt, amely köztetek van.

De jöhet egy másik eshetőség is, ha még az égő parázs sem teremt köztetek békességet és szeretetet. És ha a szeretetet is sértőn visszautasítja? Ha ráüt a feléje kinyújtott kézre?... Akkor, mit csináljak én?

Akkor lelke rajta, te megtetted a magadét! Akkor erre a Róma 12,18 áll. Azt mondja Pál: „*Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljetek.*” „**Ha lehetséges... amennyire rajtunk áll...!**” Vigyázz! Mert igen nehéz Isten színe előtt kimondani azt, hogy én **mindent** megtettem, ami csak rajtam állott! Ezzel az emberrel nem lehet békességben élni! Nehéz ezt kimondani, mert, ha Isten békességben tud élni valakivel, akkor én arra az emberre hogyan mondhatom, hogy ezzel az emberrel nem lehet békességben élni? Akiről Isten még nem adta fel a reményt és nem vágatta ki az élők közül, hogyan merem én feladni a reményt azzal az emberrel kapcsolatban? Ne felejtse el testvérem, még egyszer mondom: Nagyon nehéz Isten színe előtt kimondani, hogy én mindent elkövettem, rajtam nem múltott semmi, nincs még egy mód, amit megkereshetnék, hogy békességre jussak vele!

De hát honnan veszek hozzá erőt? Máté 6,12, 14,15. Magából az Igéből olvasom fel a feleletet: „*És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik*

ellenünk vétkeztek;” És a 14-15. versekben az imádság után ezt a külön figyelmeztetést olvassuk az Úrnak: „Mert ha megbocsátjátok az embereknek az ő vétkeiket, megbocsát néktek is a ti mennyei Atyátok. Ha pedig meg nem bocsátjátok az embereknek az ő vétkeiket, a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.”

Honnan vesszük hát az erőt? Két helyről:

- a. Isten bocsánatából.
- b. Isten fenyegetéséből.

Isten bocsánatából, melyből élünk, amelyet minden napon kapunk, mely határtalan s egy nap hetvenhétszer is meg tud bocsátani. És aki bocsánatot kapott, annak bocsánatot kell tudni adni is.

A másik erőforrás Isten fenyegetése. Aki nem ad bocsánatot, az nem is nyer bocsánatot és ezt a fenyegetést Isten komolyan veszi.

Kedves Testvérem! Azért kell az úrvacsoravétel előtt mindig keresni a megbékélés útját. Vannak – sajnos nem is kevesen – akik azt a megoldást választják, hogy egyszerűen nem élnek úrvacsorával, mert valakivel nincs békességük. Nem az a megoldás, ha valakivel nem vagyok békességben, akkor nem veszek úrvacsorát, hanem az, hogy elmegyek úrvacsorát venni, de előbb elmegyek megbékülni. Mert nem menni a kegyelem asztalához azért, mert nem tudok kegyelmet adni, – az testvérem, a neki felkínált kegyelemnek visszautasítása.

De, aki ehelyett a megoldás helyett azt választja, amit Máté 5,23-24-ben az Úr kínál: *„Azért, ha a te ajándéodat az oltárra viszed és ott megemlékezel arról, hogy a te atyádfiának valami panasa van ellened: Hagyd ott az oltár előtt a te ajándéodat, és menj el, előbb békélj meg a te atyádfiával, és azután eljövén, vidd fel a te ajándéodat.”* – az kettős ajándékot fog kapni, a bűnbocsánat adás és a bűnbocsánat kapás együttes boldogságát.

Advent, karácsony hónapja. Oh bárcsak sok láb, sok szív, meg sok kéz megtalálná a másik ember felé vezető utat, hogy igaz legyen az angyalok éneke: *„Békesség a földön és az emberekhez jóakarát”* (Lk 2,14).

Ámen.